

Asiakirjamaksujen käyttöönotto HSY:ssä

Hallitus 14.11.2025 § 118
1129/00.01.013.0132/2025

Esittelijä Toimitusjohtaja Tommi Fred
Valmistelija Lakiasiainjohtaja Miikka Pekkarinen, sähköposti etunimi.sukunimi@hsy.fi

HSY noudattaa toiminnassaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) eli julkisuuslakia. Julkisuusperiaatteen mukaisesti lähtökohtana tietojensaannissa julkisista asiakirjoista on maksuttomuus.

Tiedon antaminen on julkisuuslain 34 §:n nojalla maksutonta, kun asiakirja on yleisesti julkinen tai tieto annetaan asianosaiselle. Asiakirjan tai tiedon siitä saa maksutta, kun

- asiakirjasta annetaan tieto suullisesti
- asiakirja annetaan luettavaksi tai jäljennettäväksi viranomaisessa
- julkinen sähköisesti talletettu asiakirja lähetetään tiedon pyytäjälle sähköpostitse
- sähköisesti talletettu asiakirja lähetetään asianosaiselle sähköpostitse
- pyydetyn asiakirjan antaminen kuuluu viranomaisen neuvonta-, kuulemis- tai tiedotusvelvoitteen piiriin.

Viranomaisen voi periä työaikaan perustuvan kustannusperusteisen korvauksen tiedon esille hakemisesta silloin, kun tieto ei ole löydettävissä viranomaisen asiarekisterin perusteella. Tämä voi johtua esimerkiksi siitä, että asiakirjaa tai tietoa koskeva pyyntö ei ole riittävästi yksilöity. Korvaus voidaan periä myös salassa pidettävien osien poistamisesta, kun niitä ei voida poistaa asiakirjoista tai tiedoista vaivatta.

Erityistoimenpiteitä vaativien pyyntöjen lisäksi viranomaisen voi periä kopio-, tulostus- ja toimitusmaksut.

HSY:ssä ei ole aikaisemmin ollut käytössä asiakirja- tai tietopyyntömaksuja. Viime vuosina on yleistynyt erityisesti kaupallisten toimijoiden HSY:lle osoittamat laajat tietopyynnöt, joissa pyydettyjä asiakirjoja tai pyydettyä tietoa ei ole kunnolla yksilöity. Pyyntö ovat voineet koskea huomattavaa määrää asiakirjoja tai ostolaskudataa, joiden aikajakso ulottuu hyvin pitkälle ja joiden hakuun pitää käyttää useita järjestelmiä. Nämä pyynnöt ovat sitoneet HSY:ssä henkilöresursseja, ilman että tiedonhausta on pystytty esittämään korvausta.

Maksujen tulee olla kohtuullisia ja lähtökohtana käytetään yleensä omakustannushintaa. Liitteen asiakirjamaksujen määriin on päädytty vertailemalla valtion, kuntien ja kuntayhtymien vastaavia maksuja. Hinnaston käyttöönotosta huolimatta julkisten asiakirjojen tai tiedon toimittaminen tapahtuu edelleen pääsääntöisesti maksutta.

HSY:n hallintosäännön 8 §:n mukaan hallitus päättää palvelujen hinnoitteluperiaatteet sekä vastaa asiakirjahallinnon järjestämisen perusteista. HSY:n hallintosäännön 49 §:n mukaan asiakirjahallintoa johtava viranhaltija päättää asiakirjoista perittävistä maksuista hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Liitteessä on kuvattu periaatteet maksuille.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää, että HSY:ssä otetaan käyttöön liitteen mukaiset maksut asiakirjoista ja tietopyyntöihin liittyvistä toimenpiteistä. Maksut tulevat voimaan 1.1.2026 lukien.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.